BAN ĐIỀU PHỐI QUỐC GIA QUỸ TOÀN CẦU PHÒNG CHỐNG AIDS, LAO VÀ SỐT RÉT

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số / BB-CCMVN V/v kết quả chuyến giám sát thực địa tại BQLDA Phòng, chống Lao

Hà Nội, ngày 23 tháng 07 năm 2020

BIÊN BẢN GIÁM SÁT

Thời gian: 13h30 thứ Ba, ngày 30/06/2020

Địa điểm: Bệnh viện Phổi Trung Ương - 463 Hoàng Hoa Thám, Ba Đình, Hà Nội

Chủ trì: PGS.TS Phạm Lê Tuấn, Chủ tịch CCM Việt Nam

Thành phần: Đại diện của Bộ Y Tế, Tổ chức Y tế Thế giới, UNAIDS, BV Phổi TƯ, CSO, BTK CCM.

Nội dung chính: Nội dung của buổi giám sát bao gồm:

- Dự án Quỹ Toàn cầu phòng, chống Lao giai đoạn 2019-2020 và kế hoạch năm 2021-2023;
- Dự án Quỹ Toàn cầu phòng, chống Lao khu vực: Các can thiệp cho dân di biến động khu vực Hạ nguồn Sông Mê Kong giai đoạn 2019-2021;
- Đề xuất cho các hoạt động phòng chống COVID-19.

1. TÌNH HÌNH THỰC HIỆN CÁC DỰ ÁN CỦA QUỸ TOÀN CẦU TẠI BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN TRUNG ƯƠNG DỰ ÁN P/C LAO

1. Kết quả hoạt động của dự án phòng chống Lao năm 2019 (Tham chiếu tại Báo cáo cập nhật hoạt động của Dự án kèm theo)

Đa số các chỉ số đều đã đạt được, tuy nhiên trong các chỉ số có số ca lao các thể được phát hiện trong trại giam chỉ ở mức 85%, lý do là sự thay đổi về tình hình dịch tễ, số lượng tù nhân không có sự thay đổi nhưng số lượng phát hiện giảm. Vào năm 2020, Chương trình Lao sẽ áp dụng xét nghiệm Gene-Xpert và phát hiện bệnh nhân lao các thể ở trại giam.

2. Tiến độ giải ngân của Dự án Quỹ Toàn cầu phòng, chống Lao giai đoạn 2019-2020

(Tham chiếu tại Báo cáo cập nhật hoạt động của Dự án kèm theo)

a. Tại cấp trung ương:

Tổng kinh phí của dự án là 51 triệu USD giai đoạn 2018 - 2020, hiện còn 11 triệu USD chưa giải ngân. Năm 2018, dự án đã giải ngân 5,7 triệu USD (100%). Năm 2019 giải ngân khoảng 22 triệu USD trên 30,7 triệu USD (tương ứng khoảng 75%).

Từ tháng 9-11/2019, BQLDA đã có thực hiện điều chỉnh các kinh phí tiết kiệm không sử dụng hết ở địa phương, Trung ương, tổng ngân sách vào khoảng 4 triệu USD đã được phê duyệt bởi Quỹ Toàn cầu. Khoản điều chỉnh được phân bổ vào các hoạt động phát hiện chủ động, mở rộng phát hiện lao tiềm ẩn của địa phương, mua cartridges và đã giải ngân xong.

Đến năm 2020, trong quá trình điều chỉnh kế hoạch và ngân sách 2020, BQLDA đã tiếp tục rà soát các hoạt động, đặc biệt hoạt động Lao kháng thuốc do đây là hoạt động kinh phí phụ thuộc phần lớn vào khả năng thực hiện chỉ tiêu phát hiện và thu nhận, điều trị bệnh nhân. Sau khi rà soát, đầu năm nay BQLDA đã cắt khoảng 20 tỷ từ hoạt động Lao kháng thuốc sang các hoạt động khác, chủ yếu là phát hiện chủ động.

BQLDA gặp khó khăn trong triển khai ở việc mua sắm qua WAMBO, ví dụ như việc mua sắm khẩu trang N95.

b. Tại cấp địa phương:

Kinh phí lũy kế chuyển địa phương (63 tỉnh/thành) đến 30/6/2020 là 303 tỷ VNĐ, trong đó địa phương đã quyết toán 130 tỷ VNĐ. Kinh phí địa phương không sử dụng, trả lại BQLDA để điều chỉnh kinh phí năm 2019: 24 tỷ VNĐ, tồn tại địa phương đến 30/6/2020: 149 tỷ.

BQLDA cũng đã có kế hoạch yêu cầu địa phương vào tháng 7 – tháng 8/2020 gửi Văn phòng ban quản lý dự án kế hoạch về tồn kinh phí của địa phương, khả

năng giải ngân các hoạt động còn tồn là bao nhiều, nhu cầu điều chỉnh kế hoạch cho phần kinh phí không giải ngân được, v.v.

Do ảnh hưởng của đại dịch COVID-19, nên gần như các hoạt động không thể thực hiện trong 4 tháng đầu năm, kinh phí chuyển cho địa phương và do Trung ương trực tiếp triển khai bắt đầu thực hiện cuối tháng 4, tháng 5, nên các địa phương cần thời gian hoạt động đủ lâu để dự kiến về khả năng giải ngân. Chưa có báo cáo giải ngân của 6 tháng đầu năm 2020. Năm nay cuối tháng 6, BQLDA đã chuyển 27 xe phát hiện chủ động trong nửa tháng nay, các địa phương sẽ sử dụng xe X-quang phát hiện chủ động có thể giúp cải thiện tốc độ giải ngân.

2. DỰ ÁN QUỸ TOÀN CẦU PHÒNG, CHỐNG LAO KHU VỰC: CÁC CAN THIỆP CHO DÂN DI BIẾN ĐỘNG KHU VỰC HẠ NGUỒN SÔNG MÊ - KONG GIAI ĐOẠN 2019-2021

Dự án tập trung vào dân di biến động vùng biên giới tại hai tỉnh Tây Ninh và An Giang.

Dự án có tổng kinh phí là 1.171.516 USD tuy nhiên chưa được triển khai do quá trình phê duyệt trong nước chậm (trình Bộ Y tế từ tháng 4 năm 2019 nhưng đến tháng 6 năm 2020 dự án mới được phê duyệt).

3. ĐỀ XUẤT CHO CÁC HOẠT ĐỘNG PHÒNG CHỐNG COVID-19

Để ứng phó với dịch COVID-19, BQLDA đã được phê duyệt 1.023.455 USD là số tiền kết dư trong năm 2019 để thực hiện các hoạt động ứng phó với dịch và đã được phía Quỹ Toàn cầu thông qua. Khoản kinh phí này phục vụ mua sắm thiết bị xét nghiệm phân tử, các trang thiết bị y tế và các vật tư tiêu hao cho công tác phòng chống và kiểm soát bệnh.

Đối với cơ chế C19RM, BQLDA đã xây dựng đề xuất với kinh phí là 1.111.135 USD cho nguồn vốn đã được cam kết và 4.439.597 USD cho nguồn lực có thể huy động tiếp theo.

4. KẾT LUẬN CỦA ĐOÀN CÔNG TÁC VỀ DỰ ÁN PHÒNG CHỐNG LAO TẠI BAN QUẢN LÝ DỰ ÁN TRUNG ƯƠNG

4.1. Thuận lợi, thành tựu:

CCM Việt Nam đánh giá cao kết quả hoạt động của Ban Quản lý dự án Trung ương đối với việc triển khai dự án phòng chống Lao được tài trợ bởi Quỹ Toàn cầu. Số liệu báo cáo giải ngân của địa phương đã được báo cáo

định kỳ và được theo dõi để có hướng xử lý kịp thời. BQLDA TW nắm được tiến độ giải ngân trên toàn quốc qua hệ thống BRAVO. Các tỉnh khi giải ngân cần nhập số liệu trên phần mềm và phần mềm được theo dõi trực tuyến, đảm bảo đủ thông tin chiết xuất báo cáo theo yêu cầu báo cáo của Chính phủ và nhà tài trợ. Các cán bộ của BQLDA đều dày dặn kinh nghiệm triển khai các dự án của Quỹ toàn cầu, nắm chắc về yếu tố tổ chức, tài chính, quản lý vật tư và năng lực chuyên môn.

4.2. Khó khăn, vướng mắc:

* Kết quả của Dự án phòng chống Lao:

Tuy đa phần các chỉ số đã đạt được nhưng còn những chỉ số như chỉ số TCP-6a: Số ca Lao các thể được phát hiện ở trại giam ở mức 85%, trên lý thuyết chỉ số này dễ đạt được do trại giam là nơi tập trung có kiểm soát chặt, cũng như chỉ số TB/HIV-6(M) và chỉ số MDR TB-2(M) còn thấp.

* Giải ngân

Hiện BQLDA TW còn 11 triệu USD ở cấp trung ương, một phần lớn phải thông qua mua sắm bằng phần mềm WAMBO, theo báo cáo của BQLDA, việc mua sắm qua WAMBO còn chậm và có nhiều hạn chế. Đoàn công tác lo ngại việc mua sắm qua phần mềm WAMBO sẽ không kịp và giảm tỷ lệ hấp thụ của Việt Nam, mà theo nguyên tắc của Quỹ Toàn cầu, nếu tỷ lệ hấp thụ thấp sẽ ảnh hưởng đến việc gọi vốn cho các vòng sau. Nếu Việt Nam bị giải ngân thấp do mua sắm qua WAMBO thì cần phải có kiến nghị cho Quỹ Toàn cầu sớm.

Số tiền chưa giải ngân của địa phương còn 149 tỷ trên 303 tỷ (khoảng 50% tiền chưa giải ngân) và cần phải giải ngân trong 6 tháng cuối năm 2020. Các địa phương trong hai năm tiêu hết 129 tỷ, vậy trong 6 tháng giải ngân hết 149 tỷ là rất khó khăn.

BQLDA cũng cần đánh giá với 27 xe X Quang sắp được sử dụng thì sẽ đóng góp bao nhiều cho quá trình giải ngân để thực hiện tái phân bổ kinh phí sớm. BQLDA cần lưu ý cấn đề tái phân bổ nguồn tiền ở địa phương còn khó khăn, khiến địa phương không thể tiêu được khoản viện trợ đã được cam kết.

Quy trình phê duyệt dự án theo quy định trong nước còn chậm, cần theo dõi tất cả những tài liệu và những trao đổi với các cơ quan liên quan để thúc đẩy quá trình phê duyệt.

4. KHUYÉN NGHỊ

Giải ngân: tuy BQLDA TW dự án p/c Lao đã có nhiều nỗ lực nhưng vấn đề giải ngân vẫn là một tồn tại lớn, theo những con số hiện tại thì sẽ có khối lượng công việc rất nặng nề vào 6 tháng cuối năm, đặc biệt đây còn là năm cuối của giai đoạn viện trợ 2018-2020. Do vậy BQLDA cần chủ động đốc thúc các địa phương, khi BQLDA có kế hoạch tái phân bổ nguồn kinh phí thì cần đưa nhu cầu của tỉnh vào kế hoạch để phù hợp.

Công tác báo cáo: BQLDA cần chủ động báo cáo tiến độ giải ngân cho CCM Việt Nam theo hàng tháng, về phía CCM Việt Nam sẽ tổ chức giám sát theo hình thức nhóm nhỏ, các thành viên là người của Ủy ban Giám sát và Ban thư ký để thuận tiện cho vấn đề tổ chức, đảm bảo việc giám sát được tiến hành kịp thời, thường xuyên. Nếu cần thiết, CCM Việt Nam có thư gửi Quỹ Toàn cầu để thúc đẩy tiến trình mua sắm qua hệ thống WAMBO.

C19RM: Liên quan đến C19RM, CCM Việt Nam đã có công văn gửi các PR đề nghị thông báo các đề xuất cho CCM để CCM điều phối vấn đề này theo hướng dẫn của Quỹ Toàn cầu. Tuy nhiên chỉ có BQLDA lao có đệ trình một bản đề xuất cho khoản 5% tiết kiệm và gần đây là khoản cho C19RM. Theo hướng dẫn của Quỹ Toàn cầu và trao đổi không chính thức với các PR thì vấn đề này cần một đơn vị đứng ra làm đầu mối, có thể là CCM hoặc là một PR đại diện. Do đó CCM Việt Nam sẽ tổ chức một cuộc họp để các PR xây dựng bản đề xuất chung.

Dự án Lao khu vực: hiện tại Bộ Y tế đã phê duyệt nên BQLDA sẽ triển khai sớm. BQLDA cần tổng hợp và lưu trữ những tài liệu trao đổi CCM Việt Nam có cơ sở làm việc với Bộ Y tế, Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch Đầu tư và các cơ quan liên quan để hỗ trợ giải quyết các vấn đề vướng mắc trong quá trình thủ tục.